

COM HI HA MÓN

Al carrer!

Jaume Espuny

Aquest di-lluns, 4 de maig, vaig sortir al carrer a donar un tomb per Vic. Feia 52 dies que no havia ni posat els peus al replà del pis. Em vaig equipar amb una ampolleta de desinfectant i la mascareta. Era la segona vegada que me'n posava una, de mascareta (la primera va ser quan vaig atracar l'oficina del Banc Popular del carrer Verdguer). Abans em vaig estudiar les normes de la fase 0, cal ser obedient. No sé on vaig llegir que als que arribin a la fase 3 el govern els regalarà una vaixela, però potser era una broma. Un cop vaig

Fer un tomb 52 dies després

travessar la porta de casa, em vaig concentrar per recordar com es camina: ara un pas ara un altre. Vaig arribar fins a la plaça Major, evitant el carrer Estret, perquè allà és impossible guardar una distància de dos metres amb els altres vianants. El passeig va ser un fracàs. Tota la gent amb qui em vaig creuar mirava al terra, desolada. I a sobre, tot ho veia borrós, perquè el baf que sortia per la mascareta m'entelava completament les ulleres. Per cert, mentre caminava a les palpentes vaig pensar en el que havia dit l'escriptor Javier Cercas en una entrevista: que li va afectar més el que va passar la tardor del 2017 que no pas tot això del coronavirus. Té raó, a mi em van fer més por les garrotades dels polis amb instint assassí que no pas aquest virus. Però al final ha quedat demostrat que un animaló tan petit és més letal que aquelles bèsties enormes.

La soledat

Miquel Sitjà

President de la Demarcació de les Comarques Centrals del Col·legi d'Arquitectes

Set setmanes de confinament –pèrdua de la llibertat de moviments– ha donat molt de si per a què passessin o encara passin moltes situacions anecdòtiques en la llarga, i a vegades complicada, convivència. L'altre dia tot escoltant la ràdio em va cridar l'atenció el que explicava una periodista: va sentir el timbre de la porta de l'habitatge, i a l'obrir-la va trobar una carmanyola amb menjar que li havia deixat la veïna del replà del davant, un pis habitat per un grup d'estudiants que s'havien dedicat a cuinar i n'hi havia portat una porció (potser era de pastís) per a ella i la seva família. L'altre cas que vaig escoltar és el d'una senyora major, que vivia sola, que va comunicar a la família veïna del replà la seva angoixa per passar el dia de Pasqua sola. Solució: amb les portes obertes i movent les taules cap a l'entrada de l'habitatge, van convertir el replà en un menjador per a totes dues famílies, una d'unipersonal (la persona gran) i una altra familiar més estàndard de quatre membres, pares i fills.

En tots dos casos l'espai protagonista del confinament va ser el replà, aquest espai mínim per accedir a aquestes unitats habitables que en diem pis, llar o casa. I cada un d'aquests espais habitats estaven confinats individualment, encara que cap dels habitants d'aquest edifici –suposem-ho– estigués contaminat per la Covid o potser hagués donat símptomes de tenir-lo o haver-lo passat (si haguessin fet els testos que mai han arribat).

Què hauria succeït si la unitat de confinament, en el cas que cap dels seus habitants estigués treballant com a sanitari o en altres treballs de risc, en lloc de ser l'habitatge individual hagués estat l'edifici sencer? Probablement, el replà, l'entrada de l'edifici, la terrassa, o sigui tots aquells espais comuns de tots els veïns haurien trobat un protagonisme de relació veïnal encara que la seva dimensió no permetés gaires floritures.

La soledat del confinament, sobretot per a aquelles persones que viuen soles o fins i tot per a les que viuen en unitats convivencials molt petites, hauria pres una altra dimensió si aquests espais dits comunitaris haguessin tingut una altra dimensió o haguessin estat pensats d'una altra manera. Si algun dels espais comunitaris fos una bugaderia per a tot l'edifici, és fàcil imaginar que una part del temps de confinament hauria estat més amè tot fent petar la xerrada mentre veus girar el bombo de la rentadora.

I si aquell pastís que va fer la jove estudiant hagués estat cuinat en aquell espai gran, generós de llum, ben ventilat, que anomenem cuina comunitària, segurament seria més gustós i potser fins i tot aquell pare o mare amb sentiment de culpa que no sap cuinar prou bé per als seus fills hauria pogut assistir a una classe privada de cuina.

Però ni s'han fet tests generalitzats, ni les comunitats de veïns han tingut autonomia d'autoconeixement i autogestió, ni, sobretot, els edificis actuals de les nostres ciutats estan preparats per admetre altres activitats de vida que no siguin les estrictament regularitzades, ja sigui per convencions socials o per normes d'habitabilitat que no sempre ajuden a la vida comunitària.

Però cap dels agents socials que avui en dia tenen la capacitat de crear habitatge, ja siguin públics o privats, no poden dir que desconeixen –si realment tenen ganes de conèixer– que hi ha altres maneres d'habitar.

Segurament molts d'aquests agents, encara que no siguin arquitectes, han sentit a parlar encara que sigui d'oïda de Le Corbusier, i potser fins i tot han visitat algun dels seus edificis com la Unité d'Habitation de Marsella (1945-1952), on es van dissenyar espais comunitaris com una guarderia i espai de jocs per als infants, una petita piscina, un gimnàs, espai per a festes comunitàries, tot això a la part superior de l'edifici, allà on el sol i la ventilació de l'aire era millor.

En un missatge als estudiants d'arquitectura, Le Corbusier deia al respecte: "Sols des del punt de vista d'una nova consciència podem encarar d'ara en endavant els problemes de l'arquitectura i l'urbanisme. Una nova societat crea la seva llar, aquest receptacle de vida". En una carta a la seva mare el 15 d'octubre de 1952 escrivia sobre l'edifici de Marsella: "El parc té una esplendor imperial. I la vida humana en ell és com en un miratge. El silenci és total. Ahir els ascensors van agafar 500 convidats a 56 metres d'alçada en 13 minuts. Els carrers interiors són una invitació a la vida del futur. Els nens ja han rebut el missatge d'aquesta futura vida entregada a la tranquil·litat i a la calidesa".

Podríem anar més enrere en el temps i trobaríem altres propostes cooperativistes que al llarg de la història de l'arquitectura ens han deixat experiències de convivència més o menys reeixides, que avui en dia han agafat noms actualitzats com *co-housing*, *co-living*, cooperativa d'ús, etc.

Rellegint la història correctament, apreciada la qualitat de vida que ens dona el silenci, l'aire net, els espais compartits i els espais exteriors dels edificis podem avançar col·lectivament amb una proposta on la soledat sigui una opció i no una imposició habitacional.

ESTÀ A FAVOR DE LA PRÒRROGA DE L'ESTAT D'ALARMA?

Belén Albareda
(Vic)

"Sí, estic a favor que s'hagi allargat, perquè la gent s'està relaxant i no respecta les mesures. Això em produeix molta impotència, ja que treballo a l'UCI del CHV i crec hem lluitat molt. Si veïssin només durant uns segons la feina que fem i com els pacients s'aferren a la vida s'ho pensarien, a l'hora de sortir sense control."

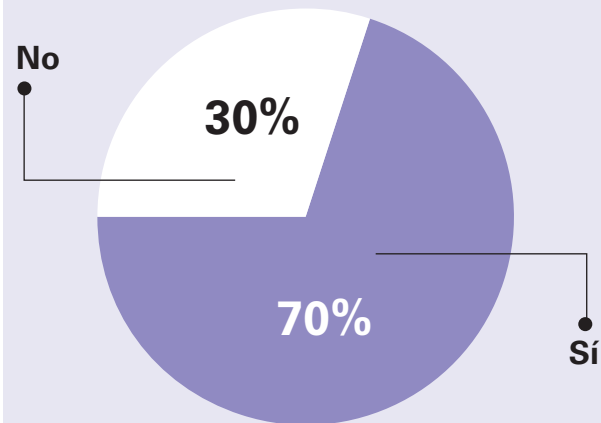
Pol Vilaseca
(Vic)

"Estic a favor de la pròrroga. La gent s'ha relaxat molt i no paren d'advertir que hi haurà un rebrot. Si ens fan quedar a casa després ens queixarem, però és el que ens mereixeríem."

Humaima El Haddaji
(Torelló)

"Pot ser beneficiós a l'hora de combatre la Covid-19 i reduir els contagis i les morts, però també és perjudicial per a la salut mental. Tot i que s'hagi posat en marxa la fase 0, sortir a fer esport algunes hores al dia no reduirà l'estrès i l'ansietat de les persones. Estem en un punt en què no volem trepitjar el carrer, sinó simplement veure familiars i amics. Amb una bona normativa podríem satisfer els desitjos dels ciutadans i complir amb la prevenció i protecció de la Covid-19. Estaria bé que tressin endavant les fases del desconfinament i no anar allargant l'estat d'alarma."

Resultats de l'enquesta a EL9NOU.CAT

Han votat 2.148 persones